

Χάρτης 15 - ΜΑΡΤΙΟΣ 2020

<https://www.hartismag.gr/hartis-15/klimakes/pws-oa-exelixoei-h-poihtikh-genia-toy-2000>

Πώς θα εξελιχθεί η ποιητική γενιά του 2000;

Το 2020 θα μπορούσε να αποδειχθεί κομβικό σημείο στη σύγχρονη ελλαδική ποίηση για πολλούς λόγους. Η ποιητική (όχι η ηλικιακή) γενιά του 2000 (<https://poetrypiano.wordpress.com/2018/05/26/%5F-%5F%5F%5F%5F%5F%5F%5F%5F%5F%5F%5F/>) κλείνει είκοσι χρόνια δραστηριοτήτων (κι όχι μόνο δημοσιευμάτων) στο λογοτεχνικό πεδίο όπου έχει κάνει ιδιαίτερα αισθητή την παρουσία της. Ηλικιακά πολλά μέλη της βρίσκονται λίγο πριν ή μετά τα σαράντα χρόνια τους, με τις ανάλογες ατομικές και κοινωνικές υποχρεώσεις. Με το τέλος της «κρίσης», το παγκόσμιο ενδιαφέρον για τη σημερινή ελλαδική κουλτούρα συρρικνώνεται, μαζί με την εμβέλειά της: οι ξενόγλωσσες αγθολογίες (<https://poetrypiano.wordpress.com/2018/04/30/x-5/>) λιγοστεύουν. Με την εκπνοή των κοινωνικών κινημάτων η κυρίαρχη ποιητική μελαγχολία (<https://poetrypiano.wordpress.com/2016/03/17/the-melancholy-of-the-long-distance-greek-acrobat/>) χάνει την αριστερή ριζοσπαστική της λειτουργία και αντιμετωπίζει ένα φάσμα από την απελπισία ώς την παραίτηση. Τέλος, η συλλογική επιστροφή στο 1821 επισημοποιεί τη θεσμοποίηση της επαναστατικότητας υπό καθεστώς ομαλότητας και κανονικότητας: τώρα πια όλοι είναι με την επανάσταση (<https://poetrypiano.wordpress.com/2020/01/25/memory-of-a-revolution/>).

Στο κομβικό λοιπόν σημείο του 2020 αξίζει να αναρωτηθούμε τι προοπτικές ανοίγονται στην ποίηση της γενιάς του 2000 με τη νέα δεκαετία. Θα αναφέρω τέσσερις προοπτικές για να λογαριάσουμε το πιθανό μελλοντικό έργο ποιητών που δεν είναι πια «νέοι».

1. Ορισμένοι θα αφήσουν πίσω τους την ποίηση ως κάτι που δεν τους εκφράζει/αφορά πια για να γράψουν άλλα είδη (π.χ. πεζογραφία ή κριτική) ή τίποτε, στάση έντιμη και σεβαστή.
2. Άλλοι θα συνεχίσουν να γράφουν ποίηση, εκδίδοντας τακτικά βιβλία και καλλιεργώντας χωρίς σημαντικές αλλαγές το ύφος που έχουν ήδη κατακτήσει. Αυτοί θα σταματήσουν να διαβάζουν καινούργια ή ξένη ποίηση και θα αποσπάσουν βραβεία.
3. Ορισμένοι από όσους συνεχίσουν να γράφουν θα οπισθοδρομήσουν προς μια πατριωτική (λαογραφική ή χιλιαστική) θεματική φιλοδοξώντας να γίνουν εθνικοί συγγραφείς. Αυτοί θα επιχειρήσουν να εμπνεύσουν την ελλαδική δεκαετία του 2010 όπως έκανε παλαιότερα η γε-

νιά του 1930 και όπως αρνήθηκε να κάνει εκείνη του 1950. Επίσης θα αποπειραθούν να εντάξουν στην εθνική παράδοση αγνοημένους συγγραφείς και λησμονημένες τεχνοτροπίες.

4. Τέλος, οι πιο μαχητικοί θα εντατικοποιήσουν την αμφισβητησιακή, αναρχική και εξεγερτική γραφή της περιόδου 2008-18, πράγμα εξαιρετικά δύσκολο να επιτευχθεί κατά τη δεκαετία Μητσοτάκη, που μόλις άρχισε, για την οποία δεν μπορεί κανείς ούτε να μελαγχολήσει. Για να το καταφέρουν θα πρέπει να μείνουν σε τακτική επαφή με τη ριζοσπαστική ποίηση άλλων χωρών καθώς και την επαναστατική θεωρία.

Φυσικά υπάρχουν πολλοί απρόβλεπτοι παράγοντες. Π.χ. δεν είμαστε σε θέση να ξέρουμε τι καινούργιο μπορεί να φέρουν α) η επόμενη ποιητική γενιά, η οποία τώρα διαμορφώνεται, β) η ποίηση των νέων ταυτοτήτων (φύλου, φυλής, εθνικότητας κλπ.), και γ) ελληνική ποίηση γραμμένη σε ξένες γλώσσες. Επίσης το συστηματικό εμπάργκο της νέας ποίησης από την επίσημη κριτική και φιλολογία (<https://poetrypiano.wordpress.com/2016/08/26/why-does-greek-criticism-have-a-problem-with-translations-of-new-greek-poetry/>) μπορεί να την κρατήσει μόνιμα στο περιθώριο, όπως έγινε στο παρελθόν με κάθε ρηξικέλευθη γραφή. Με αυτό το σύντομο σημείωμα ήθελα απλώς να επισημάνω πως αυτή τη χρονική στιγμή διακυβεύεται το μέλλον ενός ευρύτατου και αξιόλογου λογοτεχνικού εγχειρήματος, της ποίησης του 2000 η οποία εδώ και δυο περίπου δεκαετίες αναζωογονεί ποικιλότροπα (<https://poetrypiano.wordpress.com/2016/01/24/music-making-as-a-common-for-the-greek-poets-of-the-2000s/>) την ελλαδική κουλτούρα.